

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:
Egész évre 18.-
Fél évre 9.-
Negyed évre 4.50
Egy óra 1.50
Egyes szám 6 fill.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP
AZ ORSZÁGOS EGYESÜLT FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség:
Deák Ferencz-utca 12. sz.

Alapította:
GOMBOS FERENCZ.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:
Egész évre 24.-
Fél évre 12.-
Negyed évre 6.-
Egy óra 2.-
Egyes szám 6 fill.

Kiadóhivatal:
Deák Ferencz-utca 12. sz.

Csernovictól északra visszavertük az oroszokat.

Állásvesztések érték az oroszokat Baranovicinél. — Az oroszokat a németek és magyarok mindenütt visszaverték.

Budapest, június 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Orosz harctér: Bojántól délre és Csernovictól északra visszavertük az orosz támadásokat. Egyébként a helyváltoztatlan volt. Különös esemény nem történt. Baranovicinél északra tegnap délelőtt német és osztrák-magyar csapatok győzelemhez közelebb állottak. Este az ellenség állásainkat megtámadta, azonban kivétel nélkül mindenütt visszavertett. Különösen az ellenség tüzérsége a visszaözlő orosz tömegeket verte.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, június 14. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér: Naroc-tótól délre felderítő osztagaink szétrombolták az ellenség előretolt erőit, hatvan fogollyal tértek vissza. A Baranovicitől északra lévő arcvonalon az ellenség támadásba ment át. Heves tüzérvégrehajtás után az orosz tömegek újra és újra előretértek vonalaink ellen. Mindenütt kivétel nélkül visszavertük. A támadók nagyon súlyos veszteségeket szenvedtek. A német repülők az utóbbi napokban messzemenő vállalkozásokat vittek véghez az orosz arcvonal mögött fekvő vasuti művek ellen. Kétszer megállítottak csapatszállító vonatokat és szétrombolták a vasuti műveket.

Legfelsőbb hadvezetőség.

300 francia fogoly Thiaumontnál.

Budapest, június 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, június 14. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Zillebekétől délnyugatra fekvő magaslatokon a tegnapi éjszakai folyamán új állásaink egy részét elvesztettük. A Maastól jobbra a június 12-iki és 13-iki harcokban elfoglaltuk a Thiaumont majortól délnyugatra és délre fekvő ellenséges állásokat. Elfogtunk 300 franciát, közöttük 27 tisztet és 15 gépfegyvert zsákmányoltunk. Mariecournál, a Soindétól északra és az Argonneokban német harcok sikerrel jártak.

Legfelsőbb hadvezetőség.

Sikereres repülőtámadások az olasz partok ellen.

Budapest, június 14. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Olasz harctér: A helyzet változatlan. Tengerészeti repülőgépeink megtámadták a San-Giorgio di Nogaro-i pályaudvart és katonai teleket, valamint a gradói belső kikötőt.

Délkeleti harctér: A helyzet változatlanul nyugodt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, június 14. A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-harctér: Nincs ujság.

Legfelsőbb hadvezetőség.

A Balkán.

Gsatározások Szaloniki előtt.

Páris, június 14.

A Szalonikiben állomásozó antant-vezérkar azt jelenti, hogy a Vardar jobbpartján járőrharcok folytak. A görögök az összecsapás hírére hadiszereiket Sereshből Dramából elszállították.

Görögország demobilizál.

Bukarest, június 14.

Az antant blokádjával szemben Görögország a király elnökletével megtartott minisztertanácson az általános leszerelés mellett foglalt állást.

A román területre betört oroszok.

Bukarest, június 14.

A román területre betört orosz katonák közül összesen ötvenhat katonát elfogtak és internálták őket. A lapok érthetetlennek tartják, hogy miért engedték meg, hogy az orosz csapatok többi része visszatérjen az orosz területre. Az internáltaknál számos kézigranátót találtak, amiből azt következtetik, hogy az oroszok román területen áthatolva, oldalról meg akarták támadni az osztrák és magyar csapatokat, hogy váratlan fellépésükkel zavart okozzanak soraikban.

Az északi harctér

Az orosz győzelmi jelentések és a valóság.

Budapest, június 14.

A sajtóhadiszállásról a Magyar Távirati Irodának jelentik: Az orosz hadvezetőség hivatalos jelentésében győzelmi jelentéseket közöl, amely többek között a következőket tartalmazza: A tegnapi nap folyamán ismét elfogtunk egy tábornokot, 409 tisztet, 35.000 katonát, zsákmányul ejtettünk 30 ágyut, 13 gépfegyvert. A hadműveletek során eddig meghódított hadi zsákmány: 1 tábornok, 1649 tiszt, 106.000 közkatona, 124 ágyu, 180 gépfegyver és 58 bombavető. Csapatunk elfoglalták Dubnó városát és erődjét, ezenkívül Domiklovka falut. — Lucktól 30 kilométernyire az ellenség elkésredett ellenállást fejtett ki, különösen a Styr mellett Lucktól délre 21 kilométernyire, ahol heves harc folyik, ember-ember ellen küzd.

Ezzel a tulzott jelentéssel szemben a mi sajtóhadiszállásunk megjegyzi, hogy az oroszok mérhetetlen túlzásainak a célja elég átlátszó. Igaz, hogy nem kerülhetők el visszamenő hadmozdulatoknál beteg és sebesült harcosoknak

az ellenség kezeire jutása, de nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy összes veszteségeink még távolról sem érik el azokat a számadatokat, amennyire az oroszok csak a foglyok számát teszik. Épp oly biztos, hogy az ellenség, amely embertömegeit még kiméletlenebbül áldozza fel, mint bármikor és amelynél negyvenszeres tagozású heves támadások nem tartóznak a ritkaságok közé, több, mint három-négyszer annyi veszteséget szenvedett, mint mi. Az ellenség adatközlései minden mértéken túl rendkívül túlzottak.

Tarnopol az orosz támadások centruma.

Budapest, június 14.

A sajtóhadiszállásról érkezett jelentések szerint most már nyilvánvaló, hogy az orosz offenzíva centruma Tarnopol. Itt már 48 óra óta a legelkeseredettebb csata folyik, amely még nincs lezárva. Bukovinában az ellenséges lovasság benyomult a kiűrt községekbe, Csernovic ennek dacára nincs közvetlen veszélyben. Wolhyniában és a Strypa-fronton az oroszok előnyomulását az osztrák és magyar csapatok feltartóztatták. Csak Bucac, Bojana és Luck körül nyomták be az oroszok a frontot, de mivel a szomszédos frontok még a mi kezeink között vannak, nincs összcsiker.

A háboru most kezdődik újra.

Kopenhága, június 14.

Az orosz offenzívát a márciusi kudarcok után rendkívüli gondnal készítették elő. A hadsereget új behívásokkal és az eddig felmentetteknek berendelésével erősítették meg.

Suvajev hadügyminiszter és Frolov tábornok, a cár bizalmi emberei személyesen vették át a reformok vezetését. A hadbiztosság élére Gatin szenátor lépett. Külön szakkbiztosság vette át a légi hagszolgálat, az utánpótlás és a lőszerrel való ellátás intézését.

A hadügyminiszter a pétervári és a moszkvai sajtó képviselőinek kijelentette, hogy a háborúnak nem lesz hamarosan vége, mert csak most kezdődik újra.

Dimitriev és az orosz offenzíva.

Stockholm, június 14.

A Kitchener haláláról írt orosz kommentárokból kiderül, hogy az Ausztria-Magyarország elleni orosz offenzíva tényleg politikai eredetű.

Az orosz főparancsnokság e szempontból két táborra szakadt: az ugynevezett politikaira és antipolitikaira. Pillanatnyilag a politikai tábor intézi az ügyeket Radko Dimitriev vezetésével.

Orosz lapok elismerése hadvezetőségünk iránt.

Kopenhága, június 14.

Az orosz lapok behatóan ismertetik a legutóbbi harcokat, hangoztatva ezek szívósságát és beismerve az oroszok súlyos veszteségeit. A haditudósítók elismeréssel szólnak az osztrák-magyar hadvezetésről és a „Novoje Vremja” rendkívülieknek mondja előkészületeit.

Az osztrák-magyar lövészárkok pompás lakosztályok, kitűnő közlekedési eszközök lehetővé teszik a közvetlenül a frontra való szállítást. Az osztrák-magyar csapatok nagy mennyiségben rendelkeznek tábori vasutakkal, amelyek minden szükséges dolgot nyomban a helyszínére szállítanak.

Az olasz háboru.

Lekéselt az olasz offenzíva.

Budapest, június 14.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Offenzívánk alatt elfogott fogolytisztek és kezeinkre jutott

írással parancsokból kétségtelen megállapítást nyert, hogy az olaszok márciusban nagyobb-szabású offenzív hadműveleteket akartak kezdeményezni, ezt a készülő támadást azonban offenzívánk leszerelte.

A törökök harcai.

Török hivatalos jelentés.

Budapest, június 14.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Konstantinápoly, június 14. Irak-front: Fellahie vidékén a Tigris jobbpartján előnyomuló angol lovas századot ütközetben visszavertük és visszavonulásra kényszerítettük. Ez alkalommal 26 lovat zsákmányoltunk. Az a két ágyunaszád, melyet tüzéségünk tüze szétrobbantott, teljesen elsüllyedt a Tigris folyóban, mit repülőink megfigyelése határozottan megállapított. Irak déli részén az oroszok legutóbbi veresége következtében perzsiai önkéntesek minden alkalmat felhasználnak orosz osztagok megtámadására és nagy veszteségeket okoznak nekik. Legutóbb egy orosz kozákosztagot, mely százhusz emberből állott és azzal a szándékkal nyomult előre, hogy elérje Seik-Saidtól keletre az alikrabi angol tábor, Durichtán vidékén lovas harcok megtámadták. A kozákok 103 embert vesztek, továbbá valamennyi lovukat, fegyverüket és felszerelési tárgyukat.

Eufrates vidékén egy négyszáz főből álló angol osztagot önkéntes harcosaink felkoncoltak.

LEGUJABB

Az orosz jelentés beismeri a bucaci visszavonulást.

Budapest, június 14.

A sajtószállásról jelentik: Az orosz vezérkar 12-iki jelentése arra hivatkozik, hogy a déloroszországi nagy viharok miatt csak most érkeztek jelentések az orosz előnyomulásról. „Bruszilov” írja a jelentés — folytatta offenzíváját. Az ellenséget egyes helyeken tovább üldözzük.

Helyenként elkeseredetten folyik a harc, mert az ellenség kétségbeesett ellen-támadásokat intéz. A beszállított foglyok száma ezerhatszáz tisztre, száztizenháromezer közkatónára emelkedett. Lucktól délre az ellenség menekülésszerűen visszavonul.

Bucacnál az ellenség elkeseredett ellenállása folytán vissza kellett vonulnunk, Csernovic külvárosáért a harc folyik, itt erős robbanásokat figyelünk meg.

Az olasz szocialisták a Bisollati-kabinet ellen.

Lugano, június 14.

A szocialisták parlamenti csoportja általános sztrájkot készít elő az esetre, ha olyan minisztérium alakulna, amelynek élén az intervencionista Bisollati állana.

Mit mondott Kitchener a háboru végéről?

London, június 14.

A „Dayli News” jó forrásból értesül, hogy Kitchener néhány nappal

halála előtt azt mondotta, hogy a háború tartamáról más felfogása van, mint előtt. Eredetileg arra számított, hogy három évig tart, de most azt gondolja, hogy feltevése túlzott és előbb fog véget érni a háboru.

Az összhadi helyzet most is kedvező.

Berlin, június 1.

A „Berliner Tagblatt” írja: Az összhadi helyzet az orosz előnyomulás miatt a stratégia szempontjából csak akkor változnék, ha a központi hatalmak offenzívájukat feltartanak, erejüket gyengítenék. Ez azonban se nem látható, az orosz támadás által nem lesz elérhető.

Rasputin kegyvesztett lett.

Krisztianla, június 1.

Átutazó oroszok hírül hozzák, hogy Rasputin kegyvesztett lett a cárnál, a miniszterelnök műve. Rasputin legzelebb kivándorol Amerikába.

Egy német segédhajó hőstette.

Berlin, június 1.

A „Hermann” nevű német segédhajót a 14-ére virradó éjjel a stockholmi vizektől délkeletre négy orosz torpedó megragadta. A legénység felgyújtotta és felrobbantotta a hajót. A parancs és a legénység nagyrésze megmenekült.

Kolozsvár egymillió kölcsöne. A városnak mintegy 3 milliót kitevő sürgös kölcsön szükséglete volna. Ebből csak a költségvetés kimaradt háborús kiadások 500.000 kor tesznek ki. A tanács több helyen érdeklődött, de csak a Magyar Leszámitoló Bank kolozsvári fiókja tett ajánlatot. Kétéves függő kölcsön: 6 és háromnegyed százalékkal hajlat egymillió koronát adni. Az ajánlatot a tanácsbizottságok pénteki ülése elé terjesztte. Ganz-cég szerződéstervezte most van nyitva. Hétfőig, amikor ebben az ügyben a városi szakkbizottsági ülés lesz, minden bizottság tag kézhez kapja a tervezetet.

Az orosz offenzíva a Házban.

Andrássy a lengyel kérdésről. — Tisza a határai helyzetéről. — Apponyi beszéde.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, június 1.

Háromnegyed 11 órakor nyitotta meg az ülést Beöthy Pál elnök. Hegedűs Loránt először ismertette az indemnitásról szóló törvényjavaslatot.

Tisza az orosz offenzíváról.

Ezután Tisza István gr. jelentkezett az ülésszóra, kijelentette, hogy megragadja az alkalmat a harctéri helyzetről nyilatkozni. Először az Olaszország elleni offenzívánkról szökö, amelyről — mondotta — azért nem szól részletekben, mert nem akar a küszöbön álló események elébe vágni. Az eddigi események azonban máris hervadhatatlan borostyánlevelek, amelyek győző hadseregünk és katonáink hősiességét és bátorságát bizonyítják. Említette a németek dicső skagerak győzelmét s azután az orosz offenzíváról ezeket mondotta:

A hivatalos jelentések beszámolnak arról, hogy az orosz offenzíva két ponton jelentős sikert ért el, a bukovinai hadseregünk szárnyán, amelyet hátrább kellett vonni Wolhyniában küzdő egyik hadseregünk pedig egész szélességében áttörtetett. Egyáltalán nem szándékozom ezeket az eseményeket sem tagadni, sem kicsinyelni. Azt tartom, kötelességem a teljes őszinteség a magyar nemzet szemében és azt tartom, hogy megsértene a

magyar nemzetet, ha bármi téves és egyáltalán nem levő kiméletből kedvezőtlen eseményt leplezni akarnék. (Élénk helyeslés.) Ezen győzelemem és a szavaimmal járó felelősség tudatában jelenthetem a tisztelt Háznak az is, hogy ma változatlan hősiességgel, szívteliséggel, a győzelemre irányuló törhetetlen akarral folyik tovább a harc. Harcvonalunk nagyobb része ma is változatlanul kezünkben van az eredeti állásokban és megtörténtek az összes szükséges rendszabályok, úgy, hogy van annak a reménységnek kifejezésére, hogy ez muló epizód lesz és tartós befolyást az eseményekre gyakorolni nem fog. (Felkiáltások: Isten!)

Ha összehasonlítjuk helyzetünket azzal a helyzettel, amely a képviselőház előtt korábbi üléseinkkor állott, ha meggondoljuk, hogy az alkalommal, midőn a Ház a háboru kitörése után egybegyűlt, a győzelmesnek látszó orosz offenzíva Galicia tulajdoni részét magához ragadta, a német birodalom területét fenyegette és több ponton benyomult a Kárpátokba, meggondoljuk, hogy a második hadiülésezés alkalmával még mindig a Kárpátokban állott az ellenség és emellett Olaszország felől is fenyegetett a veszedelem s 1915 májusában kezdet vette ugyan a diadalmas előnyomulás, hogy nemcsak a hódított területeket vette el az oroszoktól, hanem mélyen vissza is szorította az ellenséget orosz területre, másrésztől azonban bekövetkezett már az olasz hadüzenet: nem volt-e akkor egy ember is közöttünk, aki hitte, hogy Olaszország orviamadásának köszönhetően lesznek a katonai következményei, amik egy esztendő után mutatkoznak.

Ha mindezeket a szempontokat meggondoljuk és ha tudjuk, hogy ennek a háborúnak az folyamata alatt a magyar nemzet jogos bizalmát, a győzelemre irányuló törhetetlen akaratát semmi sem volt képes megingatni, akkor azt hiszem ma is az eddig elért eredmények iránti mélyes hálával és a jövőbe vetett teljes bizalommal tekinthetünk ezen óriási kimenetele elé. (Helyeslés.)

Burián a helyzetről.

Ezután Tisza felolvasta a külügyminiszter nyilatkozatát. Miután a külügyminiszter a megacóban most nem nyilatkozhat, ezután laszól Grey nyilatkozatára.

Burián br. külügyminiszter nyilatkozatában mutat arra, hogy a világháborúnak az oka a karajevói merénylet, nem véletlen szikra, mely lángbaborította a világot, hanem rendszeresen előkészítették a Magyarország elleni hadást. Ha az antant azt tudja, hogy ő nincs győzve, a központi hatalmak ezt szintén állítják magukról. Ellenségeink a szerencse forrását együttműködésünktől várják, de alaposan alódni fognak terveikben. A halogatás a további harcokkal fájdalmat okoz az emberiségnek, de végzetet nem tartóztathatja fel.

Károlyi Mihály interpellációja.

Károlyi Mihály gróf interpellált ezután, követeli, hogy igényeinket, amelyek belsőleg telegíthetők, teljesítsék úgy politikailag, mint gazdaságilag. Beszél a radikális földpolitikáról, gyszintén a radikális választójogról.

— Legyen szabad — folytatta — egy pár szót a békéről is szólnom. Két évi diadalmas győzelem után tudni akarjuk, mert tudni kell, 1. mi ennek a háborúnak a végecélja? 2. mi az előfeltétele a békének? 3. mit fogadunk el mi a béke feltételei gyanánt? 4. milyen területekre aspirálunk s a meghódított területekkel mi fog történni? 5. milyen viszonyban lesznek a Monarchiához ezek a meghódított területek? 6. mi lesz Lengyelországgal? 7. különösen mi történik a meghódított Szerbiával és Montenegróval? Ha én ezeket a kérdéseket intézem a miniszterelnök urhoz, tesszem azért, mert abban a hitben vagyok, hogy csak jótékonyan fog hatni a küzdő Magyarország, ha ezekre a kérdésekre a miniszterelnök feleletet ad. Az erőviszonyok azonban, hogy az ellenség megsemmisítése ki zárva. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a világ ellen harcolunk. A jó béke kötésének nem előfeltétele az ellenség megsemmisítése, mert ilyenek szűlik a reváns eszméjét. Az igazi

jó béke az lesz, amely ezt kizárja. Ebből a szempontból a béke lehetőségét nem tartja kizártnak. (Zajos éljenzés.)

Andrássy Gyula gróf

Andrássy Gyula gróf beszélt ezután, A hadiszerencse — mondotta Andrássy — változó, de nem szabad elcsüggednünk. Az ellenség, azt hitte, hogy kiéhezett bennünket, de ez a veszély elmúlt, mert ma az aratás teljesen a közérdek szolgálatában áll. Gazdasági helyzetünk jó, de a katonai helyzet sem rossz. A miniszterelnök mai nyilatkozatában, amelyet felelőssége teljes tudatában tett, említette az oroszoknak a keleti fronton elért sikereit. De a mi sikereink, amelyeket az olaszok ellen elértünk, sokkal jelentékenyebbek és ha kibontakozik hadseregünk, ez további sikereket jelent az Isonzo-fronton is. Nem az a fontos, hogy mikor esik el egyik-másik erő, hanem az, hogy végül melyik hadsereg marad a harc színterén.

Szóvá tette ezután a béke kérdését. A multkor itt elhangzott beszégek — mondotta — semmiféle visszhang nem jött. Ilyen viszonyok között természetesen hiábavaló minden békeszerető beszéd. Mi készek lettünk volna egy józan békekötésre, de az antant ezt visszautasította és így a mi számunkra ilyen körülmények között nem marad egyéb, mint harcolni tovább a végső győzelemig. (Élénk éljenzés.)

Foglalkozik a lengyel kérdéssel, amelyről a kormány mélységesen hallgat. Nyíltan ki kell jelentenie, hogy semmi körülmények között sem megyünk bele Lengyelország ismételt felosztásába. Magyarország részéről a legnagyobb vakság lenne, ha nem követelné Lengyelország felszabadítását. Várja a kormány megnyugtató kijelentéseit, az indenitást elutasítja.

Szabó István (nagyatádi) szólalt még fel s ezután az elnök 2 órakor az ülést fel függesztette.

Sághy és Apponyi.

A délutáni ülésen Sághy Gyula a lengyel kérdésben csatlakozik Andrássy álláspontjához. Kifogásolja, hogy a kormány az indenitást terjesztette elő rendes költségvetés helyett. Kifogásolja a cenzura tulkapasait.

Apponyi Albert elismeréssel nyilatkozik arról, hogy a miniszterelnök teljes őszinteséggel beszélt a hadi helyzetről. A magyar nemzet olyan férfiasan viselkedik a harctéren, hogy férfiasan el tud viselni minden hirt és csak az áltatás volna ártalmára. A jelek szerint az oroszok Gorlice utánzására törekszenek, amely nemcsak az általunk elért sikerrel nem fog járni, hanem csak helyi eredményeket tud felmutatni és annál nagyobb lesz a kudarc, mennél nagyobb erőfeszítéssel igyekeznek a gorlicei áttörésünket utánozni. Minket nyugodtan hagy az oroszok offenzívája. Ma az olasz és francia harctéren elért sikereinket nézzük, akkor az oroszok offenzíváját nem tekinthetjük másnak, mint kellemetlen epizódnak, amelynek végső eredménye nem lehet kétséges. Követeli a harctérről majdan hazatérő katonák választójogot kapjanak. Leghatározottabban kívánja hogy a háboru után nexusunk Németországgal teljesen szoros legyen. Az indenitást elutasítja.

Náday Lajos a miniszterelnök ismertetését a harctéri helyzetről helyesli. Az oroszok offenzívájában semmi nyugtalanítót nem lát, ellenben megnyugtatónak tartja, hogy a részünkről szükséges ellenrendszabályok foganatosítottak. Az oroszok várható kudarca után közelebb fogunk jutni ahhoz, hogy bekére gondolhassunk. Hogy a háboruban a kitartás fontos e tekintetben a Házban nem lehet véleménykülönbség. Az indenitást elfogadja.

Szterényi hosszabb beszédet mondott a háboru utáni kereskedelmi helyzetről, amelyet sötétnek festett. A kereskedelem és ipar a háboru után súlyos válságon fog átesni.

Ezután áttértek az interpellációk előterjesztésére. Esterházy Mór gróf a hadi konfektionmunka minimális bére dolgában interpellált. Pozsgay Miklós pedig a katonai szabadságolások dolgában. Hazai honvédelminiszter megnyugtató kijelentést tett. Kijelentette Hazai miniszter, a szabadságolásoknál előfordulhatnak szabálytalanságok, amelyeket azonban a jövőben megakadályozni törekcszenek. Bejelentí, hogy egy ezredes, akinek nevét alkalomadtán közölni fogja a Házzal, egy szabadságolt katonát menetszázadba osztott be, mire a hadbíróság elé került és azonnal nyugdíjazták.

Az ülés fél tízkor véget ért.

Megtartják a tisztújítást.

A közigazgatási bíróság döntése.

(Saját tud.) A közigazgatási bíróság szerdán foglalkozott azzal a panasszal, amelyet valamelyik buzgó jogtisztelő egy Beszében nevű strohmann utján felterjesztett. A panasz azt kifogásolta, hogy bár a törvény szerint hat esztendőre választják a tisztviselői kart, a közgyűlés mégis azt határozta, hogy csak a törvényhatósági bizottsági tagok meghosszabbított mandátumának lejártá után ejti meg a tisztújítást. A közgyűlés ezt a döntését a méltányosság és a józan logikára építette és azokra a precedensekre, amelyet a képviselőház a vármegyei tisztviselői választások és a képviselőválasztások elhalasztásával megteremtett.

A közgyűlés ezzel a határozattal kifejezésre juttatta azt az álláspontját, hogy a mai viszonyok között nem szívesen megy bele választási harcba. Meg kellett hoznia ezt a határozatot, bár a döntés hatályon kívül helyezésének lehetősége mellett sok valószínűség is volt. A közgyűlés azonban számolt azzal az eshetőséggel, hogy a közigazgatási bíróság állásfoglalása nem fogja fedni az övét s megbizta a tanácsot, hogy tegyen meg minden intézkedést a pályázat kiírására is.

Szerdán délelőtt foglalkozott a közigazgatási bíróság az ügygel, a panasz benyújtásának terminusától számítva azért ilyen rövid idő alatt, mert Bethlen Ödön gróf és Haller polgármester illetékes helyen azt a meánnyos kérést terjesztették elő, hogy a gyors elintézésre adjon módot a bíróság a választásnak idejében való megajtására. A főispán és polgármester budapesti útjával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el Kolozsvárt, hogy a közigazgatási bíróságtól szerzett információk szerint meg fogják semmisíteni a választást. Mi akkor megeáfoltuk ezt a képtelen verziót, megállapítván, hogy a közigazgatási bíróság tagjai nem szokták előre kifecsegni az előttük fekvő ügyekről véleményüket s azt senki előre nem tudhatja, milyen lesz az ítélet, amely lehet elutasító is, de az sincs kizárva, hogy helyet fog adni a panasznak.

Üres jósolgatás helyett — ezt irtuk mi, — várjuk be a döntést, amely szerintünk a város érdekeit jobban szolgálta volna a közgyűlési határozat jóváhagyásával, de ellenkező esetben mindent el kell követnünk azért, hogy a tisztújítás a lehetőségig összhangzásban legyen a város szempontjaival.

Előzetes felkérésre, a közigazgatási bíróság tegnap telefonon közölte a határozat hatályon kívül helyezésének hírét a várossal. Munkatársunk előtt erre vonatkozólag Haller polgármester a következőket jelentette ki:

— Hivatalos, írásbeli értesítést a határozatról nem kaptunk, de a telefonon vett felvilágosítás pozitívumról szólott s ennek alapján azonnal kiírtuk az összes tisztviselői állásokra a pályázatot. Csütörtökön kezünkben lesz a határozat az indokolással együtt.

Mivel az utóbbi időben többször pertraktáltak híreket, amelyek Fekete-Nagy Béla, Tussay Gábor és Deák Pál nyugdíjba vonulásáról szól, megkérdeztük a polgármestert, hogy ilyen irányú bejelentés történt-e a felsoroltak részéről.

— Eddig — volt a válasz — nem tudunk semmiféle nyugdíjba vonulási szándékról.

Éppen azért, mert ezek a függőben levő nyugdíjazási ügyek a levegőben lógnak, a legnagyobb foku kaosz uralkodik a tisztviselői állások betöltése körül. Maguk a tisztviselők sem tudják, milyen állások lesznek üresedésben. A tény az, hogy ezidőszent csak Kossa Elemér rendőrkapitányi és Keserü Péter rendőrfogalmazói állása van üresedésben. Másképpen alakulnak a dolgok, ha Tussay Gábor, aki teljes szolgálati idejét betöltötte, nyugalmába megy. Deák Pállal együtt, aki szintén teljes nyugdíjra reflektálhat. Fekete-Nagy Béla állítólag kijelentette, hogy nem reflektál a h.-polgármesterségre, állását azonban minden körülmények között még kell pályáznia, mert különben nyugdíj-jogosultságát elveszítené.

Amennyiben Tussay kapitány nyugalmába megy, két elsőosztályú kapitányi állás kerül betöltésre. Ezekre az állásokra Csoma Zsigmond és Királyi Lajos a komoly reflektánsok. A II. oszt. kapitányi állásokra Grucza Lipót, a jelenleg katonai szolgálatot teljesítő Marinka Lajos th. kapitányok, Horváth (Lidák) György és Kiss Árpád fogalmazók pályáznak. A rendőrfogalmazói állások reflektánsai dr. Berécsy Ernő, Deák Viktor (jelenleg haretéri szolgálatot teljesít), Hübschl Károly és dr. Zsögön Géza.

A tanácsnál, hír szerint, Fekete-Nagy Béla elejtése esetén dr. Esterházy László a jelölt a h.-polgármesteri állásra. A tanácsosi állás pályázói Mustárdy Miklós, Pethő József, Jecsenzky Gyula és Folyócs János lennének és emlegetik dr. Somodý Andrást is, aki fiatal tisztviselő léteire bebizonyította, hogy nagyobb feladatok megoldására van predesztinálva. Az aljegyzői állás komoly reflektánsai Somodý, Segesváry Viktor dr. és Mith Mihály. Az ő előlépésük esetére a fogalmazói állásokra Tóth János, Lósy Béla, dr. Zempléni Kornél (jelenleg a haretérien van) és mások pályáznak. A tanácsnál, hír szerint, el akarják ejteni Benkő Sándor közgyámot, aki pedig 6 éves lelkiismeretes munkája után nem szolgált rá erre az elbánásra. A th. ügyész állás reflektánsai (ugy halljuk, hogy Polcz Rezső nyugalmába vonul) Várady dr. és Sipos Gábor dr.

Nem akarunk ozitál foglalkozni azzal, hogy a vezető állások betöltésénél milyen álláspontra fog helyezkedni a közgyűlés. A függetlenségi pártnak meg vannak a maga szempontjai s kérdés, hogy azokat a mai, háborus viszonyoknál érvényesíteni fogja-e. A földgáz-kérdésnél az derült ki, hogy azok, akiket a függetlenségi párt vitt be a kommunitásba, leszavazták a pártot. Nagy kérdés, hogy most, hogy belekényszerítették a kommunitást a választás megejtésébe, kész-e a párt olyan küzdelembe belemenni, amely a városi vezetés fel-frissítésére vezetne, vagy pedig a háborus provizorium álláspontjának megfelelően a legközelebbi választásra halasztja a személyi kérdések eldöntését.

A tegnap kiírt pályázat terminusa 30-án jár le. A választást július első napjaiban rendkívüli tisztújító közgyűlésen fogják megejteni.

Egy nap a háborus Kolozsváron.

A piac, a kávéház, a mozi.

(Saját tud.) Beleszoktunk a háboruba, rendes dolgokká váltak azok, amik elzött nagyokat csodálkoztunk volna s amiket eddig rendkívülieknek tartottunk. A város külsőségeinek háborus színeit nagyon megszokta már a szemünk és a napok múlásával beálló lassu változást már nem is vesszük észre. Vissza kell menni emlékezésünkkel a multba, hogy furcsának találjuk a reggeli zöldségvásár mai képét, mert a tegnap óta beállott változást úgy a piaci cikkek árában, mint a hóstati asszony megerősödött hangjában, mi most nem tudjuk észrevenni.

Az ujságok béke idején elmulasztották megfesteni az akkori Kolozsvár képét és most csak a köddé váló emlékezéssel tudjuk elibénk ráncigálni a multból ezt a várost, a békés,

kínese Kolozsvárt vig, könnyelmű jogászaival, sűrűn szövődő és szétszakadó idíjjeivel, meg azzal a sok-sok nappal, amelyek a polgári megelégedettség és az emberi nyugalom jegyében fordultak be a nyugalmas éjszakákba.

Mi most megrajzolni kívánjuk azt a Kolozsvárt, amit ma látunk. Ma, 1916. június 14-én. A dátumot különösen azért kell hangsúlyozni, mert a holnapi Kolozsvár, az egészen más lesz.

A piacon egészen más ára lesz a zöld hagymának, meg a csirkének, a kávéházakban más pincérek fognak kiszolgálni és más vendégek rendelik meg a kávé. Mindegyik nap meg hozza a maga változását és mindegyik napon új arccal találkozunk a korzón. Ez a kép természetesen csak vázlatos és csak annyira terjed ki, amennyire egy riport határai megengedik.

A piacon.

A kolozsvári utcák első utasai, amikor a napsugarak beköszöntenek, most is az utcseprők. Az utcseprők most szoknyáján járnak, miután ők majdnem mind asszonyok s az urukat helyettesítik, akik majdnem mind katonák. A tisztuló járdák mellett csendes járasu lóval falusi szekerek döcögnek végig az utcákon, asszony megy a szekér mellett, vagy kis fiú. Ezek a szekerek az utóbbi időben nagyon megfogtakoztak és nagyon gyéren szállítják az élelmiszereket a kolozsvári piacra. Azt mondják a beavatottak, hogy miért is jöjjen be a paraszt hajnalban, amikor otthon kényelmesen el tud adni mindent a kofáknak, akik kijárnak hozzájuk vásárolni.

Hóstati asszonyok és lányok viszik fejükön a zöldséget a piacra, ahol legelőször látszik a megébredt Kolozsvár nyüzsgése. A piacon rövidesen megindul a vásár, amelyhez foghatót csak a háboru tud produkálni. Látnunk szelid arcu, jámbor kinézésű asszonyokat, akik tehetetlen dühökben sirtak két kis csirke előtt, akikért nyolc koronát kért egy meztelbas oláh-asszony.

— Hogy nem fél az istentől — kiáltják neki magyarul is, meg románul is a csodára oda csödüllő háziasszonyok. — Egyszerre csak keresztültörte magát az asszonygyűrűn egy szakácsné és minden alku nélkül, hidegvérrel lefizeti a nyolc koronát a két csirkéért, amelyek együttvéve nem nyomtak többet nyolevan dekanál.

Ja, a szárnyas kell és a szárnyas drága! A zsi-bongó tumultusból valahol éles női kiabálás hangzik:

— Rendőr, rendőr!

Odamegyünk, embervér nem folyt, csak egy asszony kiabált a másikra, aki viszont nem maradt adós a hanggal:

— Majd adok én magának, maga kofa! Kilenc óra előtt akar vásárolni? Rendőr!

— Én vagyok kofa? Nekem mondja, hogy kofa? Az én uram tanár, én uriaszony vagyok. Valahogy kimagyarázták a dolgot s elismultak a felkavart hullámok. Ez a szenvedélyes, nagyon kellemetlen összeszólalkozás egy gyöngye, kiéhezett kacsaért történt. Ilyen most Kolozsváron a reggeli piac.

A kávéházban.

Kolozsvárt meglehetősen sok a kávéház és mindegyik kávéház kiemelte a maga törzspublikumát. A kávéházak különfélek, más és más arca van a kávéosoknak, más és más izü a kávéjuk, amint biztosan tudjuk, mindegyik kávéos ellensége a másiknak, abban azonban mindegyik megegyezett, hogy drágán árulja a maga portékáját. Háboru van s ezt kénytelenek vagyunk mi is rendjén valónak találni. A kávéházi élet a háboru alatt intenzívisében nagyon gyarapodott. A kávéosok panaszos kifakadásai ellenére is megállapítható, hogy soha annyi ember nem ült körül a kávéházi asztalokat mint most, hogy drágaság és háboru van. Amióta kitört a háboru és így Kolozsvár kénytelen-kelletlen központja lett az erdélyi nyerstermékek exportjának, a kávéház-élete nagyban átforgatódott. A kávéházi asztaloknál eladók és vevők várnak egymásra, üzletek kötődnek meg a billiárdasztal mellett és a főpincér sugva mondja az egyik vendégnek:

— Weisz ur kérem alássan, volna három száz juhom!

Az egyik kolozsvári kávéházban a háboru kezdete óta reggeltől estig öregebb és fiatalabb emberek várnak mindig valamire. Ha valaki bejön az ajtón, arra száz kíváncsi szem merebben a kávéházban a háboru elején minden civil volt. Az idők múlásával fogyott a civil gyarapodott a katonavendég és ma már oly is van, akinek vitézségi érem fénylik a mellén de azért még mindig kíváncsian néznek a jövő emberre, hogy vajjon mi je van, vagy n akar venni. Ez a kávéház a kolozsvári börsz.

A kávéházak közül csak a cigányzenészek kávéházak azok, amelyek megbolították a háboru göröngyeibe. Ezeket elhallgattatta egy órai záróra.

A mozi.

A piacon és a kávéházon kívül a moziban vannak együtt leginkább a kolozsvári emberek. Az ujjunkon nem tudjuk megszámolni azt a számot, amelyek möhön nyelik el a kolozsvári publikumot. Amilyen jelenetek reggel a piactárszónak le, azokból nem meri az ember elmélni, hogy estére vig, gondtalan asszonyok emberek fognak összegyűlni a mozivászón és dálására. Itt nincs drágaság, itt nincs elkeseredés, a háboru izgalmaiban élő emberek örömmel adják át magukat az olcsó és felettető szórakozásnak.

A háboru óta jobban mennek a kolozsvári mozik s ennek okát feltétlenül az emberek narkotikum utáni nagy vágyában kell keresni. Mozik publikuma a külvárosokból és a belvárosi palotákból kerül ki és jólesik a fülnek amint a sok megkönnyebbült ember harsány nevet a mókás amerikai-film láttán.

Schwartz Ábrahám vallomása

Szökése után Nagyváradon bujkált a betörő.

(Saját tud.) Ma reggel Kolozsvárra hozták a kolozsvári rendőrség szerencsétlen szökevényét, Schwartz Ábrahámot, akinek a betörése egész sorozata terheli a lelkét. Schwartz lelkilincsel kézzel ugrott le a robogó vonatról hogy kísérője elől meglephessen. Ugrása szerencsés volt, de a szabadságideje hamar lejárt mert az országosan körözött betörőt Budapestre letartóztatták.

Két detektív kíséretében érkezett ma tegnap Schwartz Kolozsvárra. Az utazás fáradságos kisérték, de ettől eltekintve békén viseli sorsát s most már nem törli a fejét a szökéseken, ami különben teljesen meddő fáradozás lenne, olyan szigorúan ügyelnek rá. Utazás közben a kíséző detektíveknek elmondta bravuros szökésének történetét. Előadása szerint már akkor, mikor Nagyváradról Kolozsvárra hozták, szökésen törte a fejét, de akkor nem nyílt erre alkalom, sem kolozsvári tartózkodása alatt.

Annál inkább kedvezett neki a szerencse mikor Boda detektívvél Budapest felé utazott. Örömmel állapította meg a személyvonat kocsiában — mondotta —, hogy a nagy hőse miatt annak ajtaját az utasok kinyitották s csak arra várt, hogy a detektív figyelme ról kisse elterelődjék.

Boda egy pillanatra magára hagyta ekkor minden gondolkodás nélkül Várádelenc körül lebilincsel kézzel leugrott a mérsékelt sebességgel haladó vonatról. Szerencséjére eg nadásba zuhant, hol addig tartózkodott, mi üldözőinek zaja eltávolodott s akkor árkon bokron rohant tovább. Esés közben kisebb zúzódásokat szenvedett, orra, szája vérzett ezért nem mert bemenni Várádra, hanem anna külső részei, az úgynevezett „Csillaghegy”-be húzta meg magát.

Bilincset nagy nehezen levette kezeiről, vértől, sártól kimosakodott s mikor sérüléseit begyógyultak, bemelegkedett a városba s azonban ott sem tartózkodhatott sokáig, mert a város területén mindenütt keresték. Valahonnan — a forrást nem akarja megnevezni —

zt szerzett s azzal Budapestre utazott. Budapestben sem voltak nyugodt percei s már éppen a vidékre akarta áttenni működését, ebben azonban a budapesti detektívek gátolták meg, akik a kolozsvári rendőrség körözése alapján letartóztatták.

Letartóztatása alkalmával a budapesti rendőrség 170 korona készpénzt és egy ezüst órálatu, briliánsokkal ékesített női nyakláncot tartott nála, hol szerezte, nem akarta elárulni. A kolozsvári detektíveknek már töredelmes vallomást tett. Előadta, hogy a nyakláncot egy ismeretlen hölgytől a vonaton lopta el, ridikül együtt, amiben 170 korona pénz is volt.

Schwartz ahogy kolozsvári földet érzett a lábánál, minden előbbi vallomását visszavonta s mulatni kezdett. Egy-egy óráig bárgyu, régebbi szemekkel bámult a környezetére. Nyilván csak akarta demonstrálni azt — amit különben a vonaton is hangoztatott —, hogy a vonatról való ugrása következtében súlyos belső sérülést és agyrázkódást szenvedett.

Az arcán levő sebhelyek tényleg arra vallanak, hogy esés közben kisebb zúzódásokat szenvedett, ami pedig az agyrázkódást illeti, nem lehet botlóró trükk, nyilván így akar szabaddá tenni a felelősség alól.

Schwartzot kihallgatása után a városi bíróság a helyzettől el, ahonnan holnap az ügyi fogházba fogják szállítani.

HIREK.

— (Városi zöldség és városi szappan.) A városi élelmiszerüzemek egyik legfontosabbja, a zöldségkiadás veszi kezdetét naponta belül. Az *Ujság* már megírta, hogy az egyes megegyezésre jutott a katonai hatóságnak, akik a legénység által megművelt földek teljes egészét átadja a városnak. A zöldségkiadás mindkét piacon megkezdődik. A városi zöldségkiadás körülbelül egy vagonnyi új plit rendelt meg, amelynek megérkezését várják. A gazdasszonyokat közelről érkezteti az is, hogy a város mintegy ötven méter ázsza szappant vásárolt s ez a tekintélyes mennyiségű szappan már itt is van Kolozsváron. A tanács a vegyvizsgáló állomásnak adta a szappant annak megállapítására, hogy min-e a rendelkezésnél előírt zsírtartalma a szappannak. Ha a vegyvizsgálat eredménye kedvező lesz, nyomban megkezdik az olcsó városi szappan eladását.

— (A vármegye közigazgatási bizottságának ülése.) Kolozs vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt délután Ödön gróf főispán elnöklete alatt ülést tartott, aki megnyitójában részvétellel emlékezett Csizsár Gyula főjegyző fiának hősi halálára. A bizottság a főispán indítványára részvételek jegyzőkönyvben adott kifejezést. Ezután a főispán jelentése következett. A főispán szerint a vármegye közéletében nagyobb esemény nem fordult elő. Iktatóra ügy érkezett s ebből elintézetlen csak 8 db. Beszámolt az alispán a mezőgazdasági bizottság nehéz munkájáról. A kézi erő miatt csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetett a földeket megművelni. A gyalui és kolozsvári járásokban éppen ezért a közérő kihasználása vált szükségessé. Felemlítette, hogy a városi emberek még a hadiségely elvonásának idején dacára sem hajlandók a közmunkákban résztvenni, mert a napszámok oly magasak, hogy egy-két napi napszám azt bőven

fedezze. Bejelentette továbbá, hogy a vármegye területén tartózkodó cigányok letelepítésére a nádassenti járásban Szucság, a kolozsvári járásban pedig Apahida község jelöltetett ki.

— (Szaporodnak Kolozsmegye hadiárvai.) A háború kitörése óta a kolozsmegyei árvaszék havonként pontosan elszámol azokról, kiket a köteleesség a vármegye községeiből szolgáltattak hadba s akik a harcokban szenvedtek hősi halált. A hősi halottak száma Rohonczy Lajos árvaszéki elnöknek a megye közigazgatási bizottsága elé terjesztett jelentése szerint eddig 405-öt tett ki, a hadiárvaik száma pedig 902-re szökkent fel. Igen jelentékeny azoknak a száma, akiket mint eltűnteket tartanak nyilván. A megye 70 községéből 80 hadbavonult tűnt el s ezeknek 432 gyermeke várja hazaérkezését. Az árvaszék minden lehetőt megtett, hogy az árvák gondozását biztosítsa, az Erdélyi Pártfogó Egyesület vállalkozott arra, hogy a gondozás nélkül álló gyermekeket elhelyezi, azonban erre még nem volt szükség.

— (Az Emke igazgató-választmánya) folyó június hó 16-án (pénteken) délután 4 órakor az egyesület hivatalos helyiségében (Magyar-utca 1. sz.) rendkívüli ülést tart. Az ülés tárgyai: Hivatalnokok fizetés- és nyugdíjrendezése ügyében kiküldött ötös bizottság javaslata a folyó hó 18-án tartandó rendkívüli közgyűléshez; kulturális és más folyó ügyek. Az ülésre a jogosított tagokat tisztelettel meghívjuk. Kolozsvárt, 1916. évi június hó 14-én. Gróf Beldi Ákos v. b. t. t., elnök, Sándor József t. alelnök-főtákar. A választmány ülést június hó 15-én (csütörtökön) délután 5 órakor a direktorium ülése előzi meg, miután a kiküldött ötös bizottság tagjai, u. m. dr. Pósta Béla elnök, Kuszko István, dr. Menyhárt Gáspár, Merza Lajos udv. tanácsos, főpénztáros és Nagy Károly ismételt gyűlést tartva, a hivatalnokok fizetés- és nyugdíjrendezése ügyében javaslatukkal már elkészültek. Az Emke rendkívüli közgyűlése folyó hó 18-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a városházán lesz. A direktorium, választmány és közgyűlés vezetésére gróf Beldi Ákos v. b. t. t., elnök máris megérkezett Kolozsvárra. Tekintettel, hogy a nyári szünet alatt az Alapszabályok 18. §-a értelmében rendes választmányi ülés nem tartható, remélhető, hogy a mostani gyűlések kellő érdeklődésre fognak számíthatni.

— (Esterházy Gyula temetése.) Megírtuk, hogy gróf Esterházy Gyula népfőlkelő hadnagy, mint a Russ-különítmény egyik lövészesapatának parancsnoka június negyediken súlyosan megsebesült és Csernovicban hősi halált halt. Holttestét Pozsonyba szállították, ahol kedden délután temették el atyja, néhai gróf Esterházy István pozsonyi főispán mellé. A temetésen megjelent Izabella főhercegnő Aliz főhercegnővel, az Esterházy-család valamennyi tagja Esterházy Miklós herceggel az élükön, továbbá gróf Széchenyi Bertalan, a főrendiház alelnöke és a budapesti főúri társaság számos tagja. A Russ-különítmény tisztjeit gróf Apponyi Henrik képviselte. A bejelentést Kazacsai Árpád apátkanonok végezte. A koporsót a 13-as honvédek vitték.

— (Az új olasz miniszterelnök.) Paolo Boselli, akire hír szerint az olasz király az új kabinet alakítását bízta, 1838-ban született Savonában. Az olasz kamarának egyik legrégibb

képviselője. Sokat szerepelt, de öreg és színtelen olasz politikus. Ma 78 esztendő. Már 1870-ben képviselővé választotta szülővárosa. Több ízben volt már miniszter. Először 1888-ban Crispi kormányában közoktatásügyi miniszter lett. 1891-ben Crispivel együtt megbukott. Crispi távozásával a fiatal Giolitti került ekkor a miniszterelnöki székbe s ő alatta tört ki a Banca Romana panama-botránya, mely Giolittit elsőporította. Bár Crispi is érdekelve volt a botrányban, mert hiszen róla is kiderült, hogy a Banca Romanától pénzt fogadott el, újra őt bízta meg a király kabinetalakítással és ebben a kormányban újra ott van Boselli, egy alkalommal mint földművelésügyi miniszter. 1894-ben Crispivel ő is megbukott. Később Crispivel újra a kormányba került és most pénzügyminiszter lett. 1899-től 1900-ig a Pelloux-kabinetben Olaszország kincstárnoka volt. Később Torinóban lett tartományi elnök. Jelenleg kamarai dékán. Mint közgazdasági író is működött.

— (Járványos betegségek Kolozsmegyében.) A preventív intézkedések lelkiismeretes végrehajtását s általában közegészségügyünk kedvező állását mi sem bizonyítja jobban, hogy a legveszedelmesebb járványok egyikét, a hólyagoshimlőt sikerült annyira lokalizálni, hogy nem hatalmasodott el epidémiává. A megye területén hét községben fordult elő hólyagoshimlő megbetegedés s a betegségek lefolyása enyhe volt. Egyenként május hónapban bárányhimlő 3, diftéria 5, járványos fültőmirigylob 2, hasi-hagymáz 6, hörghurut 6, kanyaró 12, vörheny 13 községben fordult elő, a halálozási arányt tekintve azonban ennek dacára a közegészségügy kielégítő volt.

— (Tizenkét mázsa rizskását kapott a vármegye lakossága.) A Haditermék R.-T. Kolozsmegyei közönsége részére tizenkét mázsa rizst utalt ki s ezt az egyes községekben már ki is osztották.

— (Fegyelmi két tanítónő ellen.) Kolozsmegyei közigazgatási bizottságának tegnap délelőtt megtartott rendes havi ülésén Váro Bényi vármegyei tanfelügyelő elismeréssel emlékezett meg a hadbavonult és hazajukért vérző tanítókról s ugyanakkor két kolozsmegyei tanítónőnek mulasztását tette szóvá. F. Valéria az egyik tanítónő, aki minden előzetes bejelentés nélkül hátat fordított a községi iskolának s az iskola ügyeivel, a növendékekkel többé nem törődött. K. Olga Forgácskutra nevezték ki tanítónőnek s ugylátszik, hogy állása nem konveniólt, mert alig két hónapot töltött az iskolánál s azután szintén bejelentés nélkül elköltözött. A tanfelügyelő indítványára a közigazgatási bizottság a két tanítónő ellen a fegyelmi eljárás megindítását határozta el.

— (Nem fizetik a hadmentességi díjat.) A háború előtt tekintélyes összeget tett ki a hadmentességi díj címén befolyó adójövedelem. A milyen arányban emelkedett azonban az előzőleg alkalmatlannak talált, de később besorozottak száma, olyan arányban csökkent a hadiadó. A múlt hónapban például Kolozsmegyében csak 345 korona 88 fillért fizettek be hadmentességi díj címén. Az egyenes adó bevétele 82027 korona 40 fillér, a jövedelmi adó pedig 1412 korona 50 fillér volt. Az adóhátralék Papp Antal dr. pénzügyigazgatónak a vármegyei közigazgatási bizottság ülésén előterjesztett jelentése szerint, egyenes adóban 1,293.492 korona 85 fillért, hadmentességi díjban 190.210 korona

Érffi-, fiu- és leányka-ruhák nagy választékban kaphatók
Neumann M. cs. és kir. udvari és kamarai szállító-
 nál Kolozsvár, Mátyás király-tér 14. sz.

175—1916.

i. szám.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatokra bízott Kolozsvár szb. kir. város törvényhatóságánál a választás alá eső tisztviselők hat éves megbízatása folyó évi június hó 30-án ér. Az 1916. évi július hó 1-én kezdődő hat évi szolgálati időtartamra az előbbi állásoknak folyó évi június hó 1-én választás útján leendő betöltésére ezennel pályázatot hirdetek. Választás alá kerül:

1. Egy polgármesteri állás, melynek javadalmazása 6400 K törzsfizetés, 80 K lakbér, 1500 K működési pótlék és öt évenként két ízben 800—800 K korpótlék;

2. egy tanácsosi és egyuttalárszéki elnöki állás, melynek javadalmazása 4800 K törzsfizetés, 1440 K lakbér, 800 K működési pótlék és öt évenként két ízben 600—600 K korpótlék;

3. három tanácsosi állás, melyeknek javadalmazása egyenként 4800 K törzsfizetés, 80 K lakbér és öt évenként két ízben 600—600 K korpótlék;

4. egy főjegyzői állás, melynek javadalmazása 4800 K törzsfizetés, 1440 K lakbér és öt évenként két ízben 600—600 K korpótlék;

5. Polgármesterhelyettes az a tanácsos (tanácsos vagy főjegyző) lesz, akit a törvényhatósági bizottság ezen állásra ismételt pályázata alapján megválaszt. A polgármester-helyettesnek megválasztott tanácsost (tanácsost vagy főjegyzőt) kitüntetés törzsfizetésén és lakbérében az évi 800 K működési pótlék illeti meg.

6. egy főügyészi állás, melynek javadalmazása évi 4800 K törzsfizetés, 1440 K lakbér és öt évenként két ízben 600—600 K korpótlék;

7. egy I. oszt. aljegyző állás, melynek javadalmazása évi 3600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

8. három II. oszt. aljegyzői állás, melyeknek javadalmazása egyenként 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és 4 évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

9. egy ügyészi állás, melynek javadalmazása 3600 K törzsfizetés, 1170 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

10. két árvaszéki úrnői állás, melyeknek javadalmazása egyenként 3600 K törzsfizetés, 1170 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

11. egy közgyámi állás, melynek javadalmazása 2000 K törzsfizetés, 810 K lakbér és négy évenként két ízben 200—200 K korpótlék;

12. két I. oszt. rendőrkapitányi állás, melyeknek javadalmazása egyenként 2600 K törzsfizetés, 1170 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

13. két II. oszt. rendőrkapitányi állás, egyenként 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

14. egy főpénztárnoki állás, melynek javadalmazása 3600 K törzsfizetés, 1170 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

15. egy házipénztári ellenőri állás, melynek javadalmazása 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

16. egy rendőrségi pénztárnoki állás, melynek javadalmazása 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

17. egy adóhivatali főnöki állás, melynek javadalmazása évi 3600 K törzsfizetés, 1170 K lakbér és öt évenként két ízben 400—400 K korpótlék;

18. két adófőtiszt állás, melynek javadalmazása egyenként 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

19. egy adópénztárnoki állás, melynek javadalmazása 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék.

20. egy adópénztárnoki ellenőri állás, melynek javadalmazása 2000 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 200—200 K korpótlék;

21. egy gazdasági főintézői állás, melynek javadalmazása 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

22. egy erdőmérnöki állás, melynek javadalmazása 2600 K törzsfizetés, 900 K lakbér és négy évenként két ízben 300—300 K korpótlék;

23. négy I. oszt. tanácsosi fogalmazói állás, melyeknek javadalmazása egyenként 2000 K törzsfizetés, 810 K lakbér és négy évenként két ízben 200—200 K korpótlék;

24. hat I. oszt. rendőrfogalmazói állás, melyeknek javadalmazása egyenként 2000 K törzsfizetés, 810 K lakbér és négy évenként két ízben 200—200 K korpótlék;

25. egy közbiztonsági pénztárnoki (I. oszt. pénztári tiszt) állás, melynek javadalmazása 2000 K törzsfizetés, 810 K lakbér és négy évenként két ízben 200—200 K korpótlék.

Felhívom mindazokat, akik a felsorolt állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy életkorukat és az 1883. évi I. t.-c. vonatkozó szakaszaiban, nemkülönben a városi szervezeti szabályrendeletben előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi június hó 30-án déli 12 óráig annyi- val inkább adják be, mivel a később érkező pályázati kérések figyelembe nem vétetnek. Azok részéről, akik a jelenleg is elfoglalt állásukra óhajtának pályázni, a fenti határidőig szóbeli jelentkezést is elfogadok.

Azok a tisztviselők, akik jelenleg a harctéren hadiszolgálatot teljesítenek, úgy fognak tekintetni, mintha jelenlegi állásukra pályázatukat benyújtották volna.

Végül megjegyzem, hogy amennyiben a még tárgyalás alatt álló szervezeti szabályrendeletben a felsorolt állások valamelyikének javadalmazása kisebb összegben állapítatnék meg, az illető tisztviselő, aki ezt az állást betölti, azon a címen, hogy a jelen pályázati hirdetményben magasabb

összeg van kitüntetve, ennek élvezetére igényt nem tarthat.

Kolozsvár, 1916. évi június hó 14-én.

Gróf Bethlen Ödön s. k.
főispán.

Apró-hirdetések.

Apróhirdetések a még mindig 10 szócig emelkedő anyagdrágulás miatt 1 K, minden további szó 8 fill.

A címszó és vastagabb betűkből szedett szó duplán számít. Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal (Gombos-papírüzlet) Deák E. utca 12. sz. a., reggel 8-tól délután 5 óráig.

LEVELEZÉS**Negyvenéves**

házaságába csalatkozott törzsmester, 2 gyermeke, 35 éven felüli nővel szeretne megismerkedni, egy gyermek nem határoz. Későbbi házasság céljából, bővebbet írásh, teljes címet kérek „Üldözött” jellegre a kiadóba.

Házasság

céljából középkorú aszszonyt keresek. Nagy fizetésű, művelt iparos vagyok. Cím: D. Gy. Kiskalota, gyárépítés.

Kérem

azon bájos hölgyet, kit kedden a lapra figyelmessé tettem, írjon „Jó barát” jellegre a kiadóba, hol lát-hatam viszont.

ÁLLÁS

polgárit végzett fiatal lány állást keres. Árpád-ut 57.

Gimnáziumi

és polgári iskolai javító- és magánvizsgákra sikeresen előkészít érettségizett lány. Megkereséseket „Magántanítás” jellegre a kiadóba kérek.

Gyermekek

mellé ajánlkozik magyar kisasszony. — Megkeresést „Gyermekszerető” jellegre a kiadóba.

Okleveles szülésznő

klinikai gyakorlattal, apó-lónéknak ajánlkozik privát házhoz és vidékre is özv. Forró Mártonné, Hegedűs Sándor-utca 7.

LAKÁS**Házastelek**

üzlethelyiséggel eladó, Garai János-utca 89.

Elegánsan berendezett

butorozott szoba kiadó, főter közelébe. — Konyha használatú is. Mester-u. 3. szám.

Házat vennék

üzlethelyiséggel a város területén. Ajánlatot kérem a kiadóba.

2000 kor

óvadékkal, bármiféle bizalmi állást elfogadok. Vári József, Uj-u. 51.

Két adómentes sarokház (egy emeletes 9000 K, egy földszintes 3000 K bérjövö-delemmel) eladó. Közelebbi felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Vágóhid-téren

egy nagy bérház albérléthez kiadó, vagy örökön eladó. Felvilágosítást nyújt Püspöky Miklós kereskedő, Matyas kir. tér 20.

3 szoba,

konyha, előszoba, fürdőszoba, villanyvilágítással kiadó. Szappan-utca 9.

KÜLÖNFÉLE**Munkaslányok**

felvétetnek Nagy Domokos gőzmosógárába, Unió-utca 24. sz.

Vegyeskereskedés

jó forgalmu helyen, bevonulás miatt eladó. Magyar-utca 30.

Varrólányok felvétetnek, Szentegyház-utca 2. Jakab divatterem.

Paplanvarrást

vállalok, Ortnér Juliska, Zsák-utca 13.

Fatalpaló

műhelyben (Király-utca 23.) ruganyos fatalpu fűzőscipők és vászon felsőrésű faszandálok is kaphatók és börtalpalás helyett fatalpalás eszközölhető.

Egy uj

juhar- és egy körísfé-nyezett teli hálószoza eladó, esetleg régivel becsere-rendő. Klein műasztalos, Izabella-utca 4. Telefon 836.

10 lőerejű

csakis állami gyárban készített használt motor cséplő-készlet kerestetik megvételre. Jakob Izsák, Magyar győrmönostor. — Kolozs megye.

Uránia

cukrászdába, Ferenc József-ut, elarusító leányt felvessz.

Vaságy

és gyermekkocsi eladó. — Schütz János-u. 13. I. 7.

Foxtier-kutya

megtalálható, Forduló-utca 7. számmal.

Vennék azonnal

uj, esetleg használt jó karban levő irodai nagy íróasztalt, íratsekrenyt és látható írásirogépet, esetleg teljes berendezést. — Telefon: 3-60.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 17.

Kapható: Gajda Pál gyógyszerésznél
Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. sz.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32.

Méltóságvetések és felvilágosításokat díjazamunk ad. —

Palántafélék május hó 24-től kaphatók. Egyszé mindenféle növények olesón beszerezhetőek. — Mi férjem katonának bevonult, a piara növényeket árusítás céljából nem vihetünk. — Elvállalunk kosrukra, csokrokra megrendeléseket, szallaggal és betetessel együtt, a legjutányosabb árakért. — Vidé szállításoknál csak a saját költségeinket számítjuk.

Szíves pártfogásért esedezik kitűnő tisztelettel
Szatmári (Moldován) Albert műkertész
Molozsvárt. Rákóczi-ut 13.

Fundatia pentru Scoală